

EESTI
TEHNOLOOGIA-
KASVATUSE
LIIT

ÜLERIIGILINE FESTIVAL „NOOR INSENER“

TÖÖJUHEND

Ülesanne

Valmistada alljärgnevatele nõuetele vastav ahelreaktsioonimasin.

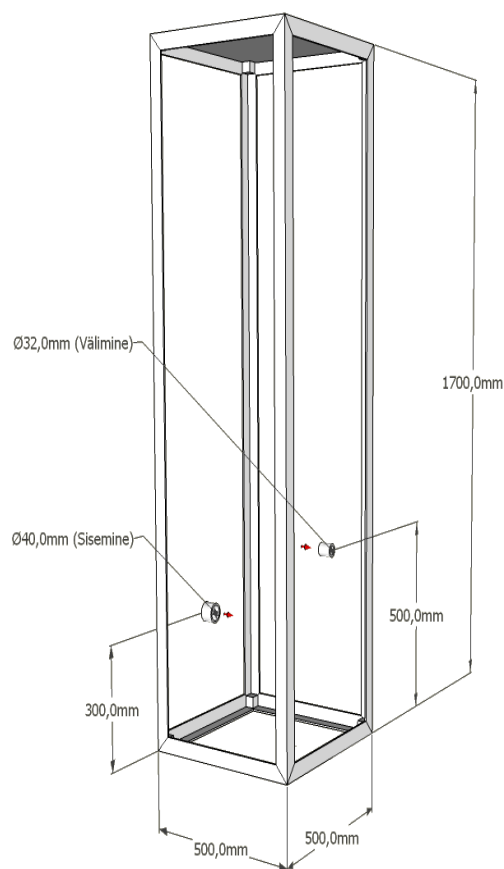
Nõuded ahelreaktsioonimasinale

1. Kuna Eesti on kosmoseriik, siis masina suuruseks on satelliidi EstCube 2 suurendatud mõõdud (korda viis). Ahelreaktsioonimasina kohustuslikud mõõtmed: välimised mõõdud ning sisendava ja väljundtoru asukohad on toodud joonisel (välimised mõõdud peavad olema 500x500x1700 millimeetrit (vt Lisa 1), kusjuures kõrgus on neist suurim). Ükski masina detail ei tohi antud mõõtmetest välja ulatuda.
2. Masina raami ehitamiseks kasutatavad materjalid ja nende läbimõõdud on vabalt valitavad, kuid arvestada tuleb asjaoluga, et need ei varjaks ülemäära masina tööd, kuid tagaksid raami piisava jäikuse ja tugevuse.
3. Masina ülemine külg peab olema suletud.
4. Ahelreaktsioonimasin peab sisaldama minimaalselt 5 erinevat toimivat elementi, mis on vabalt valitavad, võib kasutada mehaanilisi, elektrilisi, programmeeritavaid jne elemente. Eriti on festivalile oodatud innovaatilised lahendused, sh 3D printeriga, CNC freespingiga, lasertööpingiga ja tikkimismasinaga ning robotitega teostatud ja disainitud ning toimivad elemendid ja ühendused. Näiteid mõningatest võimalikest elementidest saab vaadata järgnevalt lingilt: <https://youtu.be/-Zv5px1xo6Q>.
5. Tähelepanu tuleb pöörata masina efektsuse ja maksimaalse vaatamisnaudingu pakkumisega. Kaunistada tuleb masin EV100 vääriliselt.
6. Festivali läbiv joon on säästev areng ehk keskkonnasõbralik tegevus - materjalide valik, töötlus ja järelkäitlus (utiliseerimine). Olgu ahelreaktsioon kui ebaratsionaalne aga pigem põnev, masina elukaar peab olema keskkonnale võimalikult väikese jalajäljega!
7. Ahelreaktsioonimasina tööaeg peab jääma 10...30 sekundi piiridesse.
8. Ahelreaktsioonimasin ei tohi midagi või kedagi rikkuda, määrida ega ohustada ning masinast ei tohi midagi välja paiskuda, lenduda, kukkuda ega voolata.

9. Ahelreaktsioonimasin peab olema autonoomselt töötav ega tohi tarvitada masinasse väljaspoolt tulevat energiat. Kõik peab olema masina sisse paigutatud!
10. Ahelreaktsioonimasina töö peab olema nähtav kõigist neljast küljest, et pealtvaatajad saaksid masina tööd paremini jälgida.
11. Ahelreaktsioonimasin peab välja nägema kvaliteetne ja viisakas ega tohi olla taunitav.
12. Ahelreaktsioonimasin peab käivituma, kui selle sisendavast siseneb teraskuul läbimõõduga 13...15 millimeetrit ning kaaluga 10...13 grammi. Sisendava sisemine mõõt peab olema 40,0 millimeetrit ja vaba osa pikkus ühenduskõri sisselükkamiseks vähemalt 40 millimeetrit. Sisendava keskosa kõrgus masina alumisest servast peab olema 300 millimeetrit.
13. Ahelreaktsioonimasina töö lõppedes peab masin väljastama väljundtoru kaudu järgneva masina käivitamiseks teraskuuli läbimõõduga 13..15 millimeetrit ning kaaluga 10..13 grammi. Väljuv kuul ei pea olema masinasse sisenenud kuul. Väljundtoru välimine mõõt peab olema 32,0 millimeetrit ja vaba osa pikkus ühenduskõri pealelükkamiseks vähemalt 40 millimeetrit (näiteks on sobilik kanalisatsioonitoru läbimõõduga 32 millimeetrit). Väljundtoru keskosa kõrgus masina alumisest servast peab olema 500 millimeetrit. Väljundtoru ots peab olema masina külje tasapinnas.
14. Ahelreaktsioonimasinat peab saama vajadusel taaskäivitada ning see peab olema teostatav maksimaalselt 5 minuti jooksul.
15. Ahelreaktsioonimasinad ühendatakse omavahel 0,5...1 meetri pikkuse kaablikõriga, mille välimine mõõt on 40,0 millimeetrit ja sisemine mõõt on 32,1 millimeetrit.
16. Ahelreaktsioonimasina tähistamiseks tuleb valmistada kahepoolne A4 või A3 paberiformaadis silt (vt Lisa 2). Silt peab olema rõhtasetuses ning see peab sisaldama EV100 logo, meeskonna või masina nime, masina koostajate ehk nn noorte inseneride nimesid ja juhendaja nime ning enda tunnusmärki või logo, meeskonna ja masina lühikirjeldust. Silt peab olema kindlal alusel ega tohi masina töötamisel ümber kukkuda. Silt tuleb kujundada materjalide lisas ette näidatud kujul korralikult, kuid sildi valmistamise tehnika on vabalt valitav. Sildil olev tekst peab olema loetav minimaalselt 2 meetri kauguselt.
17. Ahelreaktsioonimasinate ülesseadmine ja kokkusobitamine Tallinna Lauluväljaku all olevas Sammassaalis algab 25.08.2018 kell 9.00 ja lõpeb hiljemalt kell 10.45. Festival avatakse kell 11 ja orienteeruv lõpp on kell 15.00.
18. Pärast festivali jääb ahelreaktsioonide masin kooli või kogukonda õppematerjaliks ja eeskujuks, innustamaks noori ahelreaktsioone tegema!
19. Registreerumise järel saab küsida masinas kasutatavaid teraskuule (Ø14mm, 11,8g) ja raami koostamiseks sobilikke puidust välisnurgaliiste, kirjutades aadressile festival@tehnoloogia.ee.

Meeldivat meisterdamist!

Lisa 1. Ahelreaktsioonimasina peamiste mõõtude joonis

EV100 LOGO	MEESKONNA / MASINA MIMETUS MASINA KOOSTAJATE EHK NOORTE INSENERIDE NIMED JUHENDAJA NIMI
MEESKONNA JA MASINA LÜHIKIRJELDUS	MEESKONNA VÕI ESINDATAVA ASUTUSE TUNNUSMÄRK VÕI LOGO

Lisa 2. Andmete paigutus ahelreaktsioonimasinat ja meeskonda tutvustaval sildil